

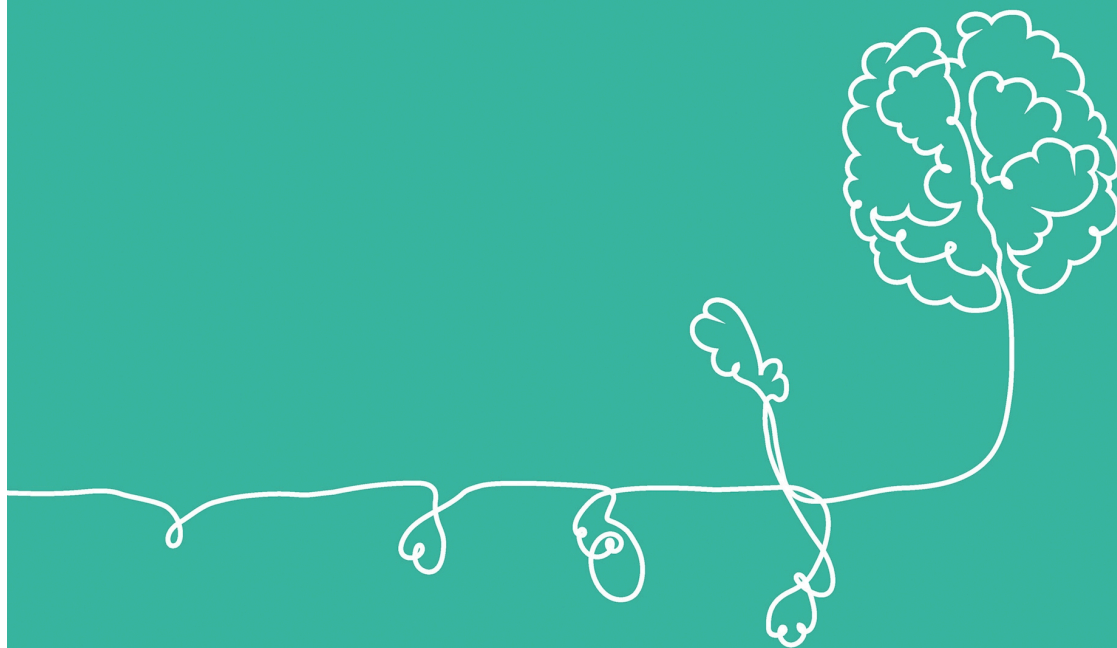
Nevro på norsk

Magnus Hole Fjetland
psykologistudent ved Universitetet i Oslo

Nevrokognitiv utviklingspsykologi gir en innføring i et sentralt fagfelt for vordende psykologer, men boken kunne med fordel satt stoffet inn i en videre kontekst.

Christian Krog Tamnes

Nevrokognitiv utviklingspsykologi

 GYLDENDAL

BOK Nevrokognitiv utviklingspsykologi

FORFATTER Christian Krog Tamnes (red.)

FORLAG Gyldendal

ÅR 2021

ANTALL SIDER 319

Norske pensumbøker er etter min mening mangelvare på de første årene i profesjonsløpet, til tross for flere fordeler: De gir nærhet til det akademiske stoffet, i tillegg til å la oss kommende psykologer tilegne oss et klart fagspråk uten anglisismer. Videre vil slike bøker potensielt kunne knytte stoffet opp mot vår spesifikke kontekst, i motsetning til de ofte håpløst amerikanske lærebøkene en vanligvis møter på innføringsemnene. Derfor er Nevrokognitiv utviklingspsykologi, som sikter mot å gi en tverrfaglig introduksjon til sammenhengen mellom utvikling av hjerne og kognisjon, meget spennende lesning.

Jeg savner et introduksjonskapittel som setter dette forskningsområdet inn i en faghistorisk kontekst

Boken er en antologi med bidragsyttere fra ulike fagdisipliner, og kommer inn på de fleste grunnleggende kognitive fenomenene, som språk, hukommelse, eksekutive funksjoner og oppmerksomhet. Et gjennomgangstema er forholdet mellom utviklingen av kognisjon på den ene siden og endringer i hjernens struktur og funksjon på den andre, der hovedvekten hviler på funn fra hjerneavbildningsstudier. Disse tar ofte utgangspunkt i magnetresonanstomografi (MRI), som omfatter teknikker som måler både hjernens vev og anatomi (strukturell MRI), samt endringer i hjerneaktivitet (funksjonell MRI).

Grundig, men lite kontekst

Boken har en logisk struktur, der både rekkefølgen på og innholdet i kapitlene følger utviklingen fra spedbarnsalder til tidlig voksenliv. Den er for meg på sitt mest interessante når forbindelsen mellom de ulike forklaringsnivåene er tydelig, som i kapitlet om sosial kognisjon, der de samme eksperimentbetingelsene skildres i både en kognitiv og en fMRI-variant. I enkelte kapitler koples den nevrokognitive beskrivelsen av et fenomen opp mot en spesifikk problemstilling, og det er for eksempel interessant å lese om sammenhengen mellom hukommelse og tilrettelegging av barneavhør i Østby og Melinders kapittel.

Språket er gjennomgående godt og tydelig, med noe variasjon hva faglig kompleksitet angår, som er å forvente når kapitlene er skrevet av ulike bidragsyttere. Jeg får ikke helt grep om hvilke faglige forutsetninger boken antar hos leseren; kognitive konsepter forklares som regel grundig, men ikke alltid begreper knyttet til hjerneanatomien. Jeg synes det kan være forvirrende at termer som «lapp», «bark» og «korteks» tidvis brukes om hverandre, og selv om flere av kapitlene har figurer som illustrerer kognitive modeller og eksperimentbetingelser, kunne det med fordel vært viet noen sider til en grunnleggende innføring i hjernens anatomiske utforming.

Fordelen med en pensumbok på norsk kommer frem når de enkelte forfatterne trekker veksler på egen forskning, eller ved kulturspesifikke tema som språkutvikling. Apropos det siste glimrer kultur- og samfunnsrelaterte spørsmål stort sett med sine respektive fravær, men mest av alt savner jeg et introduksjonskapittel som setter dette forskningsområdet inn i en faghistorisk

kontekst. Som psykologistudent kan man fort få følelsen av å kastes inn i underdisipliner uten å få en generell innføring – for ikke å snakke om forståelse for forholdet mellom psykologien og de andre samfunnsvitenskapene. Etter å ha fullført boken sitter jeg igjen med spørsmål som: Hvordan har fagfeltet vokst frem, og hva skiller det fra de andre underdisiplinene? Hvilke vitenskapsteoretiske antakelser ligger til grunn, for eksempel med tanke på forholdet mellom kropp, psyke, kultur og samfunn? I det siste kapitlet tas riktignok flere metafaglige spørsmål som replikasjonskrisen opp, men jeg skulle også likt å få vite noe om vekselvirkningene mellom nevrovitenskap og samfunnet: Hvorfor er akkurat denne typen kunnskap i vinden, og hvordan virker det inn på samtiden?

Til tross for de nevnte forbeholdene er Nevrokognitiv utviklingspsykologi vel egnet til å gi studenter og andre interesserte en lettfattelig og grundig introduksjon til fagområdet.